

Річний звіт Благодійної організації «Фонд профілактики хімічних за 2015 рік

**Якщо ти хочеш
зміну в
майбутньому - стань
цією зміною в
сьогоденні.**

М. Ганді

**З повагою,
Директор БО
«ФПХЗС»**

**Гуревич Світлана
Анатоліївна**

Цей рік видався доволі насиченим випробуваннями, змінами та досягненнями. Час динамічний і ми маємо підлаштовуватись під зміни сьогодення. Безперечно за цей рік було прийнято доволі багато важливих рішень та реалізовано низку соціально важливих проектів.

Найважливішим нашим досягненням залишається проект «Загальнонаціональна Гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІДу та туберкульозу». Він є прекрасною можливістю для наших клієнтів на відстані одного телефонного дзвінка отримати всю необхідну, а головне, кваліфіковану допомогу. Пишаємося тим, що нам довіряють свої долі близько 3 000 абонентів щомісяця.

Важливим внеском в покращення системи доступу до якісних медичних послуг є реалізація проекту «Доступ спільнот до послуг з догляду та лікування ВІЛ, через зміцнення системи охорони здоров'я «ACCESS». Щомісяця ми отримуємо та опрацьовуємо понад 50 скарг від ВІЛ-інфікованих пацієнтів. Результати роботи зі скаргами дають можливість бути ближчими до якісної медицини, як для окремого пацієнта, так і для зміни системи загалом.

Ми продовжуємо свою діяльність в сфері профілактики та боротьби із соціально-небезпечними захворюваннями. Цього року ми також долучились до актуальної та важливої справи, а саме - всебічній допомозі внутрішньо переміщеним особам. Зокрема було реалізовано два важливі проекти: «Гаряча лінія «Допомога» та «Моніторинг порушення прав внутрішньо переміщених осіб».

Висловлюємо велику подяку нашим донорам та партнерам, які довіряють нам, підтримують та цінують співпрацю з нами.

Доволі важко в декількох словах описати все те, що є рушійною силою для організації щосекунди, щохвилини, щодня. Головне одне – наша досвідчена команда готова до будь-яких випробувань та інновацій. Ми завжди раді допомогти!

Список скорочень:

ACCESS – Доступ спільнот до послуг з догляду та лікування ВІЛ через зміцнення систем охорони здоров'я

CDC – Центри з контролю та профілактики захворювань США

SAAPF – Substance Abuse and AIDS Prevention Foundation (українською – Фонд профілактики хімічних залежностей та СНІДу)

БО «ФПХЗС» – Благодійна організація «Фонд профілактики хімічних залежностей та СНІДу»

ВІЛ – Вірус імунодефіциту людини

ВНЗ – вищий навчальний заклад

ВПО –внутрішньо переміщені особи

Гаряча лінія «Допомога» - Гаряча лінія «Допомога» (для постраждалих під час військових дій на Сході України)

ГЛ, Гаряча лінія – Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу

Глобальний Фонд – Глобальний Фонд для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією

ЛЖВ – люди, які живуть з ВІЛ

ЛЖВС – люди, які живуть з ВІЛ/СНІД

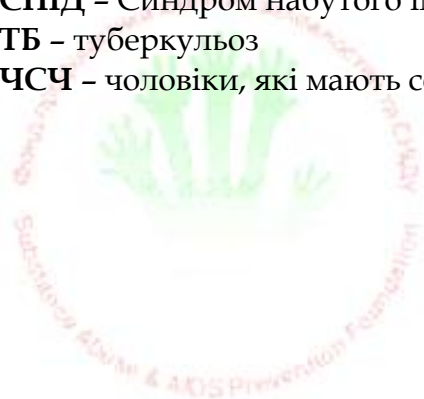
ПР – формування іміджу організації та громадської думки

ПРООН (UNDP) - Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні

СНІД – Синдром набутого імунодефіциту

ТБ – туберкульоз

ЧСЧ – чоловіки, які мають секс з чоловіками

Вступ

Благодійна організація «Фонд профілактики хімічних залежностей та СНІДу» – це неприбуткова організація, створена відповідно до Закону України «Про благодійництво та благодійні організації», зареєстрована в листопаді 1998 року та успішно реалізовує свою діяльність в Україні вже понад 17 років.

Місія БО «ФПХЗС»:

Ми – команда професіоналів, яка втілює сучасні програми та/або проекти з метою протидії поширенню ВІЛ/СНІДу, туберкульозу, підтримки та розвитку сфери охорони здоров'я, соціального захисту, науки та освіти, репродуктивного здоров'я осіб, які мають хімічні залежності, людей, що живуть з ВІЛ, членів їх родин та загального населення.

Цінності БО «ФПХЗС»:

Прозорість – дотримання відкритості шляхом забезпечення доступу усіх працівників БО „ФПХЗС”, партнерів, громадськості до інформації про рішення і діяльність, зацікавленість у підтримці зворотного зв'язку, підзвітність.

Відповідальність – виваженість рішень, усвідомлення відповідальності за свої дії по відношенню до всіх працівників БО «ФПХЗС», партнерів по роботі, людей з проблемою ВІЛ/СНІД.

Партнерство – забезпечення рівних можливостей для всіх працівників щодо прийняття рішень, доступу до ресурсів, взаємодопомога, погодження дій з партнерами.

Творчість – розробка нових ідей та підтримка нових підходів, які сприяють вирішенню проблем, пов'язаних з ВІЛ/СНІД.

Професіоналізм – відкритість до навчання, готовність отримувати новий досвід, підвищувати компетентність у сфері подолання епідемії ВІЛ/СНІД.

Толерантність – демонстрація і пропагування анти дискримінаційних підходів по відношенню до людей з проблемою ВІЛ/СНІД, готовність виробляти і обговорювати різні бачення шляхів вирішення проблем.

Цільові групи:

Люди, які живуть з ВІЛ та їх близьке оточення; особи, хворі на туберкульоз та з потрійним діагнозом (ВІЛ-інфекція, туберкульоз, залежність від наркотичних речовин); школярі та молодь; ЧСЧ; ВІЛ-позитивні вагітні жінки; особи, що мають хімічні залежності; загальне населення.

Стратегічні напрямки діяльності БО «ФПХЗС»:

1. Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу

Метою роботи Загальнонаціональної Гарячої лінії є підвищення рівня поінформованості населення щодо проблем, пов'язаних з ВІЛ-інфекцією і туберкульозом та підвищення рівня толерантності в українському суспільстві.

2. Первинна профілактика

Метою профілактичної роботи є підвищення рівня поінформованості загального населення щодо проблем та профілактики ВІЛ/СНІДу, ТБ, хімічних залежностей.

3. Адвокація

Метою заходів з адвокації є відстоювання прав ЛЖВ, що звертаються на ГЛ в результаті порушення їх прав при наданні медичних та соціальних послуг шляхом роботи з керівництвом закладів, медичним персоналом тощо щодо зниження дискримінації та стигматизації.

4. Інституціональний розвиток БО «ФПХЗС»

Метою розвитку Фонду є забезпечення стабільного зросту та безперервного фінансування SAAPF шляхом розробки та втілення фандрайзингової та ПР-стратегій, розвитку кадрів, підтримки роботи матеріальної бази організації.

5. ЧСЧ

Метою роботи з даною групою клієнтів є розширення доступу ЧСЧ до медичних послуг та практичних семінарів щодо здорового способу життя.

6. Внутрішньо переміщені особи

Метою роботи даного напрямку є надання кваліфікованих консультаційних послуг (юридичних, психологічних, інформаційно-довідкових) шляхом телефонного консультування.

Реалізовані проекти у 2015 році

Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу

Метою даного проекту є підвищення рівня поінформованості та толерантності населення щодо проблем, пов'язаних з ВІЛ-інфекцією і туберкульозом.

Діяльність проекту «Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу» поширюється на всю територію України, а запити на он-лайн консультування виходять за межі України на пострадянські країни.

«Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу» є цілодобовою службою телефону довіри, послуги якої є безкоштовними та анонімними для абонентів на всій території України. Консультантами телефону довіри є професійні лікарі (інфекціоністи, фтизіатри), ЧСЧ-консультанти та психологи з більше, ніж десятирічним досвідом роботи на Гарячій лінії.

Об'єднана Гаряча лінія почала свою роботу з 1 січня 2015 року, до цього працювали два окремі проекти – Національна лінія телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД (0 800 500 451) та Всеукраїнська гаряча лінія з питань, пов'язаних із захворюванням на туберкульоз (0 800 50 30 80). Хоча ці зміни стосуються скоріше організаційних моментів роботи Лінії та джерел фінансування; для клієнтів нічого не змінилося – як і раніше клієнти, які мають запитання про ВІЛ телефонують на номер 0 800 500 451, клієнти із запитаннями щодо ТБ звертаються на номер 0 800 50 30 80.

Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу працює:

- цілодобово, безкоштовно для дзвінків зі стаціонарних та мобільних телефонів в Україні;
- телефонні консультації з питань ВІЛ/СНІД надають за номером 0-800-500-451 (цілодобово, без перерв та вихідних);
- телефонні консультації з питань туберкульозу надають за номером 0-800-50-30-80 (щоденно, з 8-00 до 16-00);
- юридичні консультації з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу надають за номером 0-800-50-30-80 за гнучким розкладом (розклад завчасно оголошується на Facebook-сторінці Гарячої лінії:
<https://www.facebook.com/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%D1%8F-%D0%93%D0%BE%D1%80%D1%8F%D1%87%D0%B0%D1%8F-%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D0%BE-%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%B0%D0%BC-%D0%92%D0%98%D0%A7%D0%A1%D0%9F%D0%98%D0%94-%D0%B8-%D1%82%D1%83%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%91%D0%B7%D0%B0-422962737764311/>);
- он-лайн консультації надають за допомогою чат-програми Siteheart та Skype;
- відповіді на e-mail звернення консультанти надають через веб-сайт проекту <http://helpme.com.ua/ru/start/index.html>;

Види консультацій, які надають на Загальнонаціональній гарячій лінії з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу:

- консультування з питань ВІЛ/СНІД, ТБ та супутніх проблем (наркотична залежність, ІПСШ тощо);

- комплексні консультації, які містять інформаційну, терапевтичну та підтримувальну складові, включно з питаннями добровільного тестування на ВІЛ, діагностики ВІЛ/ТБ, антиретровірусної терапії, постконтактної профілактики та профілактики вертикальної трансмісії ВІЛ, захисту прав, можливостей реабілітації та замісної терапії;
- кваліфіковані консультації з питань лікування ВІЛ/СНІД: лікарям, що призначають АРВ-терапію та ведуть ВІЛ-інфікованих пацієнтів, та хворих на СНІД; іншим фахівцям, які беруть участь у забезпеченні дотримання пацієнтами режиму лікування;
- кваліфіковані консультації з питань чоловічого здоров'я для ЧСЧ-спільнот;
- інформаційні, психологічні та консультації з перенаправлення клієнтів – вимушених переселенців та жителів окупованих територій;
- кваліфіковані консультації та інформування про ВІЛ/СНІД та ТБ фахівців різних сфер (ЗМІ, освітня, соціальна і т.п.);
- юридичні консультації щодо дотримання прав пацієнтів, отримання ними адекватного лікування та належних умов в лікувальних закладах.

Загалом за 2015 рік консультанти Загальнонаціональної гарячої лінії з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу відповіли на 41 333 запитання клієнтів, в середньому щодоби на Гарячу лінію надходить близько 113 запитань від клієнтів.

Реалізація проекту «Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу» у 2015 році відбувалась за фінансової підтримки Глобального Фонду через ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ».

Доступ спільнот до послуг з догляду та лікування ВІЛ через зміцнення систем охорони здоров'я – «ACCESS»

Метою даного проекту є підтримка функціонування системи раннього попередження порушення доступу ВІЛ-спільнот до послуг з догляду та лікування ВІЛ, шляхом реєстрації, моніторингу та ведення такого роду випадків та розширення доступу до медичної допомоги для ЛЖВ шляхом підвищення ефективності національної системи охорони здоров'я у сфері ВІЛ/СНІДу на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Цільова група проекту – клієнти Гарячої лінії (далі «ГЛ»), які мають запит щодо дефіциту АРВ-препаратів та препаратів для лікування опортуністичних інфекцій, проблем діагностики та лікування ВІЛ-інфекції (в тому числі, щодо порушення прав пацієнтів на отримання медичної допомоги), ко-інфекції ВІЛ/ТБ, ВІЛ/ВГС/ВГВ, замісної терапії; інших проблем, що спричиняють перешкоди у лікуванні ВІЛ-позитивних людей та порушують права пацієнтів на отримання медичної допомоги.

Всі звернення клієнтів на Гарячу Лінію (0-800-500-451, безкоштовно, щоденно з 08:00 – 20:00) консультанти фіксують в електронній анкеті для збору інформації від пацієнтів щодо виявлення ознак дефіциту АРВ-препаратів та препаратів для лікування опортуністичних інфекцій, ко-інфекцій ВІЛ/ТБ, ВІЛ/ВГС/ВГВ, замісної терапії; проблем діагностики та лікування ВІЛ-інфекції, інших проблем, що спричиняють перешкоди у лікуванні ВІЛ-позитивних людей. Якщо запит клієнта потребує невідкладного вирішення ситуації та є в межах компетенції консультанта ГЛ, приймається рішення про ведення випадку швидкого реагування. Консультанти ГЛ залучають до вирішення складної ситуації спеціалістів регіональних представництв ВІЛ-сервісних організацій. Необхідним компонентом ведення випадку є надання клієнту зворотного зв'язку щодо його запиту.

Завдяки оперативній та злагодженій роботі консультантів ГЛ, адміністративного персоналу проекту, регіональних НУО, що працюють в сфері протидії ВІЛ/СНІД та регіональних представництв ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ», клієнти мають можливість на:

- покращення якості надання послуг з догляду та лікування для ВІЛ-інфікованих шляхом передачі інформації щодо виявлених ознак дефіциту АРВ-препаратів та препаратів для лікування опортуністичних інфекцій, ко-інфекцій ВІЛ/ТБ, ВІЛ/ВГС/ВГВ, замісної терапії; проблем діагностики та лікування ВІЛ-інфекції, інших проблем, що спричиняють перешкоди у лікуванні ВІЛ-позитивних людей;
- доступ до необхідних медичних послуг (вирішення складних ситуацій під час перебування пацієнта з ВІЛ-інфекцією на диспансерному обліку);
- захист прав ВІЛ-позитивних пацієнтів медичних закладів;
- забезпечення безперервності АРТ;
- зменшення випадків дискримінації пацієнтів з ВІЛ;
- привернення уваги до проблем ВІЛ-інфікованих відповідних систем та інституцій;

Кількість звернень в середньому становить 50 щомісяця. За 2015 рік кількість звернень до проекту становить – 667. Близько 35% від загальної кількості звернень становлять «випадки швидкого реагування». В 2015 році ми допомогли вирішити 130 запитів клієнтів, які потребували швидкого реагування, з них 10% запитів було вирішено за допомогою залучення юриста ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ». Найбільше дзвінків надходило з Дніпропетровської, Донецької, Одеської, Київської, Миколаївської та Луганської областей та м. Києва.

З 2015 року для клієнтів доступна електронна анкета на сайтах організації (<http://www.helpme.com.ua/ru/arv-poll/default.html>; <http://www.saapf.kiev.ua/ua/start/>). «Електронний опитувальник» розроблено та впроваджено для громадян України з ВІЛ-позитивним статусом, їх близьких та родичів, які мають складнощі з: призначенням, отриманням та зміною без пояснення схеми АРВ-препаратів; проведенням необхідних лабораторних аналізів; отриманням та призначенням необхідних препаратів для профілактики опортуністичних інфекцій та інших проблем, що перешкоджають отриманню необхідної медичної допомоги.

Реалізація проекту у 2015 відбувалась за підтримки Федерального агентства США Центрів з контролю та профілактики захворювань (CDC) в рамках Надзвичайного плану президента США по подоланню ВІЛ/СНІДу (PEPFAR)» через ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ».

Гаряча лінія «Допомога» (для постраждалих під час військових дій на Сході України)

Метою даного проекту є надання необхідної кваліфікованої допомоги в рамках компетенції консультантів гарячої лінії (Далі «ГЛ») для осіб, що постраждали під час воєнних дій на сході України шляхом юридичного, психологічного, інформаційного та координаційного телефонного консультування.

Цільовою групою проекту є:

- ✓ люди, які перебувають в зоні АТО (військовослужбовці, волонтери та мирне населення);
- ✓ люди, які отримали різного роду поранення в зоні АТО (військовослужбовці, волонтери та цивільне населення);
- ✓ волонтери, які не перебувають в зоні АТО, проте надають допомогу тим, хто знаходяться в зоні АТО;
- ✓ близькі та родичі тих, хто постраждав, перебував, загинув або безвісти зник в зоні АТО;
- ✓ внутрішньо переміщені особи;
- ✓ цивільне населення.

Клієнтом проекту може бути особа, яка має запит щодо вирішення питань пов'язаних з воєнними діями на сході України: консультування з питань юридичного, психологічного та інформаційного характеру.

Гаряча лінія «Допомога» (для постраждалих під час військових дій на Сході України) працює:

- без вихідних та святкових з 09:00 до 21:00, безкоштовно для дзвінків зі стаціонарних та мобільних телефонів в Україні;
- відповіді на e-mail звернення консультанти надають за допомогою сторінки в соціальній мережі Facebook: <https://www.facebook.com/hl.dopomoha/> ;

Види консультацій, які надають на Гарячій лінії «Допомога»:

- консультування з питань отримання статусу учасника бойових дій та пільг та компенсацій передбачених отриманим статусом;
- консультування з питань відновлення та оформлення документів;
- консультування з питань працевлаштування;
- психологічні консультації (в т.ч. і робота з посттравматичними синдромами);
- консультування з питань отримання та надання гуманітарної допомоги;
- надання необхідної інформаційно-довідкової консультації.

Загалом за 2015 рік консультанти Гарячої лінії «Допомога» відповіли на 1 303 запитання клієнтів, в середньому щодоби на Гарячу лінію надходить близько 3-5 запитань від клієнтів. Найбільшу кількість звернень було отримано з м. Києва та області, Донецької та Луганської областей.

Реалізація проекту Гарячої лінії «Допомога» відбулась за фінансової підтримки ТОВ АТ «КАРГІЛЛ» та БО «БФ» Об'єднання Українських Патріотів «Укроп»

Моніторинг порушення прав внутрішньо переміщених осіб, які живуть з ВІЛ

Метою моніторингу є фіксація ситуацій порушення прав внутрішньо переміщених осіб, які живуть з ВІЛ задля подальшого аналізу вразливих місць та (враховуючи ситуацію в якій опинились ЛЖВ спільноти, що постраждали від військових дій на Сході України) подальшого їх усунення.

Цільова група проекту: внутрішньо переміщені особи, які живуть з ВІЛ та постраждали від військових дій на Сході України, перебувають в складній життєвій ситуації і потребують кваліфікованої консультації, або ж якщо їх законні права в будь-яких сферах життя було порушено.

Термін реалізації проекту: «03» червня – «03» грудня 2015 року. Загалом за період реалізації проекту зафіксовано та опрацьовано понад 330 випадків порушення прав ВПО, які живуть з ВІЛ з різних регіонів України.

Також результати моніторингу порушення прав внутрішньо переміщених осіб були покладені в круглий стіл, який відбувся 30 листопада 2015 року. Метою круглого столу була презентація основних результатів, кращих практик та рекомендацій щодо моніторингу та адвокації прав внутрішньо переміщених осіб, які живуть з ВІЛ. На круглому столі були присутні представники державного та недержавного секторів, національного та регіональних рівнів, а також міжнародні організації, що опікуються проблемами ВІЛ/СНІДу та ВПО.

Круглий стіл надав можливість, на основі отриманих результатів щодо моніторингу та адвокації прав внутрішньо переміщених осіб, які живуть з ВІЛ, затвердити основні рекомендації щодо покращення розгалуженої системи надання послуг даній цільовій категорії. Дані рекомендації було надано до секретаріату Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу для прийняття відповідних рішень\змін.

Реалізація проекту відбулась за фінансової підтримки Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні (UNDP).

Фінансовий огляд

Сума загальних надходжень у 2015 році – 4 198 149,59 гривень. В таблиці наведені суми надходжень в 2015 фінансовому році.

Суми річних надходжень від різних донорів не дорівнюють бюджету проектів, тому що деякі проекти виконувались у 2014 році і продовжуються у 2016 році.

№ п/п	Джерело	Сума, грн.	Відсоток
1	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - ГФ	2 873 460,13	68,45
2	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - CDC	871 022,74	20,75
3	Програма розвитку ООН в Україні	131 479,04	3,13
4	АТ «КАРГІЛЛ» ТОВ, БО «БФ» Об'єднання Українських Патріотів «Укроп»	322 187,68	7,67
	Всього:	4 198 149,59	100

Загальна сума витрат за 2015 рік – 3 990 154,21 гривень. В таблиці наведені суми витрат за 2015 рік.

№ п/п	Джерело	Сума, грн.	Відсоток
1	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - ГФ	2 791 275,10	69,95
2	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - CDC	763 500,16	19,13
3	Програма розвитку ООН в Україні	131 479,04	3,30
4	АТ «КАРГІЛЛ» ТОВ, БО «БФ» Об'єднання Українських Патріотів «Укроп»	303 899,91	7,62
	Всього:	3 990 154,21	100

Розподіл витрат:

№ п/п	Донор	Адміністративні витрати Сума, грн.	Програмні витрати Сума, грн.
1	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - ГФ	558 255,02	2 233 020,08
2	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - CDC	152 700,03	610 800,13
3	Програма розвитку ООН в Україні	13 147,90	118 331,14
4	АТ «КАРГІЛЛ» ТОВ, БО «БФ» Об'єднання Українських Патріотів «Укроп»	60 779,98	243 119,93
	Всього:	784 882,93	3 205 271,28